

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Heimonen, P. Sosiaalipedagogisin silmälasein ekososiaalisen sivistyksen äärellä. (2021)
TAMK-blogi.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/teema2/sosiaalipedagogisin-silmalasein-ekososiaalisen-sivistyksen-aarella/>

Sosiaalipedagogisin silmälasein ekososiaalisen sivistyksen äärellä

20.12.2021

Huoli ihmisten eriarvoisuudesta ja maailman ekologisesta kestävydestä on ajassamme keskeinen. Sosiaalityön ja sosiaalipedagogiikan näkökulmasta voimme tarjota ratkaisuiksi vastuullisuuden, kohtuullisuuden ja huolenpidon haasteisiin ekososiaalisen sivistyksen pohjalta kumpuavaa yhteisöllisyyttä ja yhteisvastuuta.

Ekososiaalinen sivistys ponnistaa kestävästä kehityksestä

Ekologisesti ja sosiaalisesti kestävä hyvinvointi ja kehitys lyövät kättä ekososiaalisen sivistyksen äärellä unohtamatta taloudellista ulottuvuutta. Ekososiaalinen sivistys on laaja-alainen käsitys hyvinvoinnista, jossa yhdistyvät ekologinen ymmärrys elämän jatkuvuuden turvaamisesta, ihmisarvon ja -oikeuksien toteutuminen ihmisten välisessä tasavertaisuudessa ja huolenpidossa sekä vastuu talouden vakauden varmistamisesta (Salonen & Bardy 2015). Ihminen nähdään jatkuvasti oppivana, itsestä ja toisista sekä ympäröivästä ekosysteemistä huolta pitävänä toimijana. Olennaista on ekososiaalisen sivistyksen ulottaminen koko ihmiskuntaan niin, että jokainen voi kokea ekologisesti ja sosiaalisesti yhteistä osallisuutta ja luottamusta ekosysteemiimme sekä toimia elämän edellytysten ylläpitäjänä.

Ekososiaalinen sivistys sosiaalipedagogisin silmälasein

Sosiaalialan ammattilaisille sosiaalipedagogiset silmälasit antavat mahdollisuuden tarkastella maailmaa ja ekososiaalista sivistystä erityisen osaamisen ja näkökulman kautta. Työskentelemme jo lähtökohtaisesti yhteiskunnan marginaaleissa elävien ihmisten kanssa, näemme ja ymmärrämme eriarvoisuuden ilmentymiä, arvostamme moninaisuutta ja tarkastelemme yhteiskuntaa kriittisesti puolustaessamme heikompia sekä tukiemme osallisuuden ja vapautumisen mahdollisuuksia kaikille (ks. myös Nivala & Rynnänen 2019). Ekososiaalisella sivistyksellä suunnataan samankaltaisiin tavoitteisiin sosiaalipedagogiikan kanssa ymmärrettäessä ihmisten vastuunkannon ja yhteisöllisyyden vahvistuminen tienä kohti parempaa tulevaisuutta ja hyvinvointia (ks. Salonen & Bardy 2015; Värri 2019; Nivala & Rynnänen 2019).

Sosiaalisesti ja inhimillisesti tarkastellen jokaisella ihmisellä on tarve kokea itsensä merkitykselliseksi toisille ja tulla hyväksytyksi. Sosiaalipedagogisesta näkökulmasta erityisesti voimavaroiltaan heikommassa asemassa olevien ihmisten nostaminen nähdyksi ja kuulluksi tulemiseen on olennaista. Kaikkien mukaan saaminen ja kehittymisen mahdollisuuksien tarjoaminen avaa tietä ekososiaalisen sivistyksen toteutumiselle ja kestäväälle kehitykselle. Yhteenkuuluvuutta ja yhteisvastuuta kantavat ihmiset luovat demokratiaa, rauhaa ja kestävää hyvinvointia ympärilleen. Aineettoman inhimillisen ja

ekologisen hyvinvoinnin kasvattaminen on parasta taklausta kulutuselämälle ja eriarvoisuudelle, ja se tuottaa enemmän hyvää mieltä sekä yksilöllisesti että yhteisöllisesti.

TAMK ekososiaalisen sivistyksen ja sosiaalipedagogiikan edistäjänä

Tampereen ammattikorkeakoulussa on alkamassa ensi syksynä uusi kansainvälinen, englanninkielinen ylempi ammattikorkeakoulututkinto *Community Work and Multicultural Development*. Tutkinnon keskeisinä sisältöinä ovat muun muassa ekososiaalinen työ sekä sosiaalipedagogiikka ja sen toimintaorientaatiot. Tutkinto tukee yhteisötyön osaamista ja kestävän kehityksen edistämistä sosiaali-, terveys- ja kasvatusalojen osaajien sekä heidän yhteiskunnallisen toimintapiirinsä keskuudessa.

Lisätietoja uudesta tutkinnosta ja hakuohjeet: [Community Work and Multicultural Development | Tampere universities \(tuni.fi\)](https://www.tuni.fi/en/community-work-and-multicultural-development)

Kirjoittaja: Päivi Heimonen, yliopettaja, Tampereen ammattikorkeakoulu

Lähteet:

Nivala, E. & Rynnänen, S. 2019. Sosiaalipedagogiikka. Kohti inhimillisempää yhteiskuntaa. Gaudeamus.

Salonen, A. & Bardy, M. 2015. Ekososiaalinen sivistys herättää luottamusta tulevaisuuteen. Aikuiskasvatus 35 (1), 4–15.

Värri, V-M. 2019. Kasvatus ekokriisin aikakaudella. Vastapaino.